

Research and Development for Participatory Schools, Faculty of Education, Phetchaburi Rajabhat University

Jirawat Tansakul¹, Sumalee Ngamsombat², Chou Punnoi³,
Nipa Petsom⁴, Thitima Choomee⁵, Saowaros Yingwanna⁶,
Attpap Maneetaem⁷

¹M.Ed. (Research and Development Education),
Department of Educational Evaluation and Research,
Faculty of Education, Prince of Songkla University
E-mail: tjirawat@bunga.pn.psu.ac.th

²M.Ed. (Elementary Education), Assistant Professor,

³M.Ed. (Foundation of Education)

⁴M.Ed. (Elementary Education), Associate Professor,

⁵M.Ed. (Curriculum and Instruction),

⁶M.Ed. (Educational Statistics),

⁷B.Ed. (Computer Education),

Faculty of Education, Phetchaburi Rajabhat University

Abstract

The objectives of this research project were to establish the standards of the participatory schools for teacher profession, to develop strategic plans as well as to take action in developing teachers and schools to meet those standards. This participatory action research was conducted in conjunction with Phetchaburi Rajabhat University, Wachirathamsopit School and Ban-Norng Kang school. In setting up the standards of

---

the schools, twenty-four standards were formed: The input component consisted of fourteen standard related to knowledge, ability and characteristics of teachers, competence of executives, social organization and the potential of the schools in training teachers. The process component consist of eight process standards, covered structure and work administration, personnel administration system, system for media and educational innovation management, teaching and learning system, public relations coordination with teacher training institutions, and educational quality assurance system. The last two standards involved the product component which included qualification of teacher graduation under the 5 year-study program, the know-how of learning management, and the teacher profession development.

Keywords: participatory schools, teacher profession development, school standards, strategic plan

การวิจัยและพัฒนาโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

จิระวัฒน์ ต้นสกุล¹, สุมาลี งามสมบัติ², เซาว์ พันธุ์น้อย³, นิภา เพชรสม⁴,
ฐิติมา ชูมี⁵, เสาวรส ยิงวรรณะ⁶ และอัทภาพ มณีเต็ม⁷

¹กศ.ม. (การวิจัยและพัฒนาการศึกษา)

ภาควิชาประเมินผลและวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

²ค.ม. (การประถมศึกษา), ผู้ช่วยศาสตราจารย์,

³ค.ม. (พื้นฐานการศึกษา),

⁴ค.ม. (การประถมศึกษา), รองศาสตราจารย์,

⁵กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน),

⁶ค.ม. (สถิติเพื่อการศึกษา),

⁷ค.บ. (คอมพิวเตอร์ศึกษา),

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ เพื่อสร้างมาตรฐานของโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู จัดทำแผนกลยุทธ์และดำเนินการพัฒนาครูและโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานของโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โรงเรียนนชิธรรมโคก และโรงเรียนบ้านหนองคาง ผลการวิจัยได้มาตรฐานโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู จำนวน 24 มาตรฐาน ประกอบด้วยมาตรฐานด้านปัจจัย 14 มาตรฐาน เกี่ยวกับความรู้ความสามารถและคุณลักษณะของครู ความรู้ความสามารถของผู้บริหาร องค์กรสังคมและศักยภาพของสถานศึกษาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มาตรฐานด้านกระบวนการ 8 มาตรฐานเกี่ยวกับโครงสร้างและการบริหารงาน ระบบบริหารงานบุคคล ระบบบริหารจัดการสื่อและนวัตกรรมทางการศึกษา ระบบการเรียนการสอน ชุมชนสัมพันธ์ การประสานสัมพันธ์กับสถาบันผลิตครู และระบบประกันคุณภาพการศึกษา และมาตรฐานด้านผลผลิต 2 มาตรฐาน เกี่ยวกับคุณสมบัติของบัณฑิตครูครุศาสตร์บัณฑิต 5 ปี และองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพครู

คำสำคัญ: พัฒนวิชาชีพครู, มาตรฐานโรงเรียน, โรงเรียนร่วม, แผนกลยุทธ์

บทนำ

การปฏิรูปการศึกษาตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการผลิตและการพัฒนาครูให้เป็นกลไกหลักในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาดังความในมาตรา 52 ที่กล่าวว่า "...ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบ กระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง ..." (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545, หน้า 52)

หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2546 ได้ออกแบบเป็นหลักสูตรที่เน้นผลลัพธ์ (Outcome based) มุ่งพัฒนาปรีชาสามารถของนักศึกษาครู ให้เป็นครูชั้นวิชาชีพที่มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อพัฒนาตนเองให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ หลักสูตรดังกล่าว ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง โดยการผสมผสานภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติเข้าด้วยกัน การแก้ปัญหาและการสร้างองค์ความรู้ โดยการเรียนรู้ผ่านกิจกรรม ด้วยการใช้ฐานการเรียนรู้จากทีม (Team-based learning) ฐานการทำงาน (Work-based learning) และฐานการเรียนรู้ด้วยการแก้ปัญหา (Problem - based learning) หลักสูตรครุศาสตร ภายใต้อัตลักษณ์ดังกล่าวนี้ จำเป็นจะต้องมีสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นแหล่งรองรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการจัดประสบการณ์ภาคปฏิบัติ โดยเฉพาะการฝึกประสบการณ์ภาคปฏิบัติในหลักสูตร ได้กำหนดให้นักศึกษาครูต้องปฏิบัติตามการสอน ในสถานศึกษาในปีที่ 5 เป็นเวลา 1 ปี โดยอยู่ภายใต้คำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านวิชาชีพครู เพื่อให้การพัฒนาครูเป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ดังกล่าว ในการบริหารจัดการหลักสูตร ได้ให้ความสำคัญในการคัดเลือกโรงเรียนเพื่อเป็นสถานที่จัดการเรียนการสอนและฝึก

ประสบการณ์วิชาชีพครู เรียกโรงเรียนนี้ว่า "โรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู" ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 19 มีนาคม 2546 โดยโรงเรียนร่วมพัฒนาครูวิชาชีพครูจะต้องมีหน้าที่ร่วมผลิตบัณฑิตกับมหาวิทยาลัยราชภัฏ ทำการศึกษาวิจัย ค้นคว้าองค์ความรู้ ในวิชาชีพครูและปฏิบัติการเรียนรู้ของโรงเรียน และชุมชน เพื่อประโยชน์ต่อการผลิตและพัฒนาครู จึงเกิดประเด็นคำถามการวิจัยดังนี้ โรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครูควรมีมาตรฐานใดบ้างและจะต้องพัฒนาโรงเรียนตามมาตรฐานใด เพื่อให้โรงเรียนดังกล่าวมีประสิทธิภาพในการรองรับนักศึกษาหลักสูตร 5 ปี ต่อไป (สถาบันราชภัฏ, 2546; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543)

ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จึงได้กำหนดให้มีโครงการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อเป็นโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู จำนวน 2 โรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างมาตรฐานของโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
2. เพื่อจัดทำแผนกลยุทธ์โรงเรียนและดำเนินการพัฒนาครูและโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานของโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบกระบวนการในการพัฒนามาตรฐานโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู
2. ทำให้ได้มาตรฐานโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครูและมีแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู
3. โรงเรียนได้รับการพัฒนาในระยะที่ 1 เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน

4. เกิดเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การทำงานร่วมกัน ระหว่างโรงเรียนและคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

5. ทำให้เกิดองค์ความรู้ในการผลิตและพัฒนาวิชาชีพครู

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู หมายถึง สถานศึกษาที่ผู้บริหาร ครู-อาจารย์ ชุมชน และนักเรียน ร่วมมือร่วมใจพัฒนาโรงเรียนให้เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการจัดการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ครู อาจารย์ เป็นครูชั้นวิชาชีพ พัฒนาดนอย่างต่อเนื่อง และมีความสามารถในการสอนให้คำปรึกษา และนิเทศนักศึกษา ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้โรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครูได้แก่ โรงเรียนวชิรธรรมโศภิต และโรงเรียนบ้านหนองคาง

2. มาตรฐานโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู หมายถึง ระดับคุณภาพของโรงเรียนที่บุคลากรของ คณะครุศาสตร์กับโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครูร่วมกัน สร้างขึ้น เพื่อใช้เป็นเกณฑ์สำหรับคัดเลือกและพัฒนา โรงเรียนพัฒนาวิชาชีพครู ให้เป็นไปตามปรัชญาของ หลักสูตร ซึ่งจำแนกเป็น 3 ด้านดังนี้

2.1 มาตรฐานด้านปัจจัย หมายถึง มาตรฐานที่เป็นตัวป้อนของสถานศึกษา เช่น คุณลักษณะของ ผู้บริหาร ครู ชุมชน หลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน เป็นต้น

2.2 มาตรฐานด้านกระบวนการ หมายถึง มาตรฐานที่แสดงถึงวิธีการดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ของสถานศึกษา เช่น การบริหารจัดการ การจัดกิจกรรม การเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นต้น

2.3 มาตรฐานด้านผลผลิต หมายถึง มาตรฐานที่แสดงถึงผลลัพธ์ ตลอดจนผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินงานของสถานศึกษา เช่น คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาครู และองค์ความรู้ในการ

พัฒนาวิชาชีพครู เป็นต้น

3. แผนกลยุทธ์โรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู หมายถึง แผนงานที่ผู้บริหาร คณะครูโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู และคณะผู้วิจัย ร่วมกันกำหนดซึ่งประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย แผนระยะยาว 5 ปี และแผนปฏิบัติการในแต่ละปี โดยการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันด้วยการใช้ SWOT Analysis และยึดมาตรฐานโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครูที่สร้างขึ้น ได้

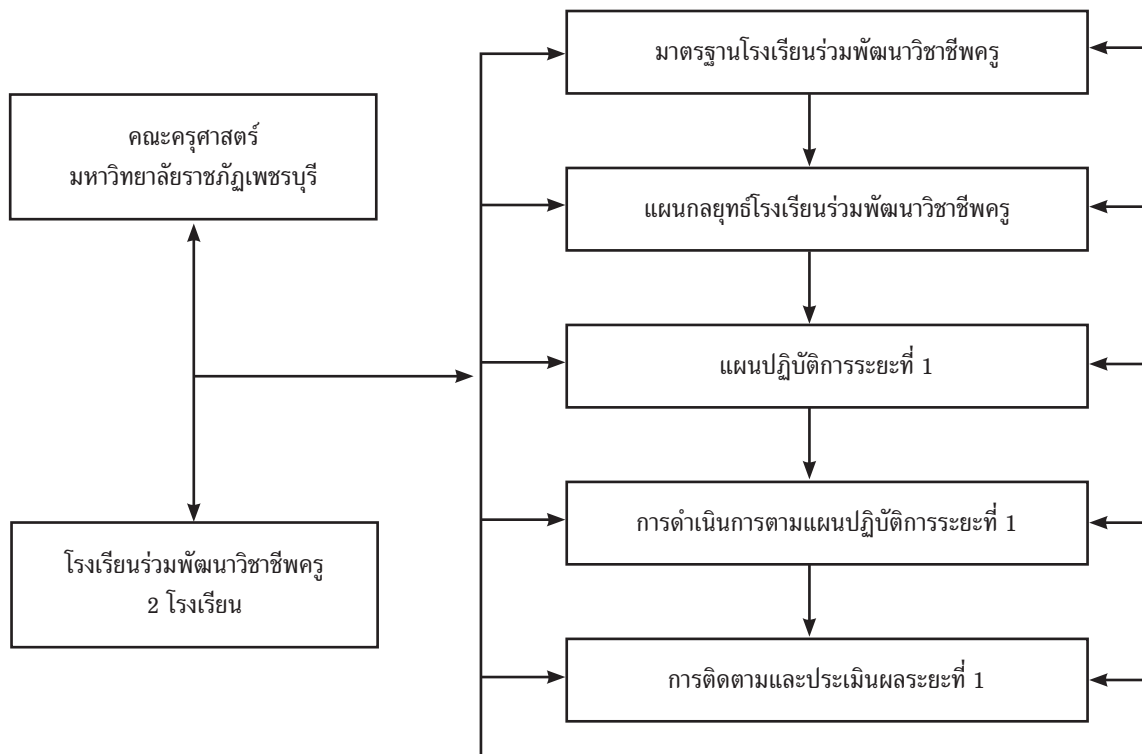
4. การดำเนินการพัฒนาครูและโรงเรียน หมายถึง การปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการหรือโครงการ ตามลำดับความต้องการของโรงเรียน ได้แก่ โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน โดยโรงเรียนเป็นผู้บริหารจัดการโครงการด้วยตนเอง ภายใต้การสนับสนุนทางวิชาการ และงบประมาณจากคณะผู้วิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

กระบวนการดำเนินงานการวิจัยและพัฒนาโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. กรอบการวิจัย
2. รูปแบบการบริหารจัดการโครงการ
3. ขั้นตอนการดำเนินงาน
  - 3.1 การเตรียมการดำเนินงาน
  - 3.2 การปรับกระบวนการทัศน์
  - 3.3 การพัฒนามาตรฐานโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู
  - 3.4 การพัฒนาแผนกลยุทธ์โรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู
  - 3.5 การปฏิบัติกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการ ระยะเวลาที่ 1
  - 3.6 การติดตามและประเมินผลในการดำเนินโครงการ

1. กรอบการวิจัย (Research framework)

2. รูปแบบการบริหารจัดการโครงการวิจัย

1. เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory action research) เน้นกระบวนการที่มีส่วนร่วม ตั้งแต่กระบวนการสร้างมาตรฐานโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู ประเมินสภาพปัจจุบัน จุดอ่อน จุดแข็ง กำหนดแผนปฏิบัติการพัฒนาที่สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน
2. เป็นการวิจัยที่มีทีมงานที่ประกอบด้วย คณาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ นักศึกษาคูครู และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนและในท้องถิ่น
3. ใช้โรงเรียนเป็นฐานในการดำเนินงานทุกขั้นตอนของการศึกษาค้นคว้า โดยคำนึงถึงความสอดคล้องและความเหมาะสมกับสภาพจริงของโรงเรียน
4. มีการจัดประชุมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ คณะครุศาสตร์ โรงเรียนเป้าหมาย ชุมชน และทุกฝ่าย

ที่เกี่ยวข้อง เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับปัญหาความต้องการ รวมถึงการวางแผนและกำหนดโครงการที่จะดำเนินการร่วมกัน ที่มีทั้งความเหมาะสมกับหลักวิชาการและสอดคล้องกับความต้องการ

5. นำข้อตกลงร่วมกันลงสู่การปฏิบัติจริงตามบทบาท และหน้าที่ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องรวมถึงการประสานความเข้าใจในลักษณะการทำงานเป็นทีม

6. กำกับ ติดตาม และประเมินผล การดำเนินงานแต่ละขั้นตอนอย่างเป็นระบบ ในลักษณะของกัลยาณมิตร เพื่อให้งานแต่ละขั้นตอน บรรลุผลตามที่กำหนด รวมถึงการบันทึกผลเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อรายงานผลและประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนทราบต่อไป

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 การเตรียมการดำเนินงาน

1) คณะผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างมาตรฐานโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู เช่น เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. 2537 เกณฑ์มาตรฐานการผลิตครู คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏ มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอกสำหรับระยะต่อไป ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544; กองมาตรฐานวิชาชีพครูคุรุสภา, 2537; สภาสถาบันราชภัฏ, 2545; สุวัฒน์ เงินจ๋า และคณะ, 2547; Jonstone, James, 1981)

2) ศึกษาภาคสนามและคัดเลือกโรงเรียน คณะผู้วิจัยได้ศึกษาบริบท ความพร้อม และความต้องการของโรงเรียน ในพื้นที่ความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี (จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์) โดยได้เลือกโรงเรียนนวิธรรม-โสภิต และโรงเรียนบ้านหนองคาง จากเกณฑ์คัดเลือกของข้อตกลงโครงการวิจัยฯ สาขาวิชาเอกที่เปิดรับนักศึกษา และสภาพความพร้อมของโรงเรียน

3.2 การปรับกระบวนการทัศน์

การประชุมปรับกระบวนการทัศน์ เพื่อกำหนดความต้องการ และแนวทางในการทำงานร่วมกัน และร่วมกันกำหนดกรอบการวิจัย และรูปแบบการบริหารจัดการโครงการวิจัยซึ่งเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมทุกขั้นตอนในการทำงานวิจัย

3.3 การพัฒนามาตรฐานโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู

1) การประชุมสร้างมาตรฐาน ได้เชิญวิทยากรบรรยายแนวคิดการสร้างมาตรฐานโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู และร่วมกันสรุปกรอบแนวคิดในการสร้างมาตรฐานโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู โดยใช้ทฤษฎีเชิงระบบ (System theory) ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต สำหรับรูปแบบ

ของมาตรฐานนั้น ได้เขียนเป็นมาตรฐาน คำอธิบาย และระดับคุณภาพ ซึ่งระดับคุณภาพ แบ่งเป็น 1 2 และ 3 ตามระดับคุณภาพจากมากไปหาน้อย ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย วิทยากร 1 คน คณะผู้วิจัย 6 คน ผู้บริหารและครูโรงเรียนนวิธรรมโสภิต 16 คน ผู้บริหารและครูโรงเรียนบ้านหนองคาง 8 คน

2) การปรับปรุงมาตรฐานโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู คณะผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินมาตรฐานส่งไปให้ผู้บริหาร ครูทุกคน คณะกรรมการสถานศึกษาทุกคนของโรงเรียนทั้ง 2 โรงเรียน ผลการประเมินพบว่า มีบางมาตรฐานที่ต้องปรับปรุง เนื่องจากความซ้ำซ้อนกัน ดังนั้นคณะผู้วิจัยได้เชิญตัวแทนของโรงเรียนทั้งสอง คือ โรงเรียนนวิธรรมโสภิต 4 คน โรงเรียนบ้านหนองคาง 2 คน มาร่วมกันอภิปราย และปรับปรุงมาตรฐาน

3) การวิพากษ์มาตรฐานโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู ที่ร่วมกันสร้างขึ้นโดยเชิญวิทยากรจำนวน 4 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู การสร้างหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต 5 ปี และการสร้างมาตรฐาน ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการประกันคุณภาพสถานศึกษา ผู้มีประสบการณ์นิเทศนักศึกษา และเป็นกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนนำร่องปฏิรูปการศึกษา

ผู้บริหารและครูโรงเรียนนวิธรรมโสภิต 16 คน ผู้บริหารและครูโรงเรียนบ้านหนองคาง 8 คน อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช 10 คน และปรับปรุงมาตรฐานโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู จากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และการอภิปรายร่วมกัน

3.4 การพัฒนาแผนกลยุทธ์โรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู

1) ผู้บริหาร คณะครูโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู และคณะผู้วิจัย ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู

2) โรงเรียนดำเนินการ วิเคราะห์สภาพ

ปัจจุบันด้วยการใช้ SWOT Analysis โดยยึดมาตรฐานโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครูที่สร้างขึ้น และจัดทำแผนกลยุทธ์สำหรับพัฒนาโรงเรียนเป็นแผนระยะยาว 5 ปี และแผนปฏิบัติการในแต่ละปี การทำแผนกลยุทธ์โรงเรียนนั้น คณะผู้วิจัยได้เข้าร่วมดำเนินการติดตาม และปรับปรุงให้สมบูรณ์ขึ้น

3.5 การปฏิบัติกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการระยะที่ 1

ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการหรือโครงการตามลำดับความต้องการของโรงเรียน ได้แก่ โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน โดยโรงเรียนเป็นผู้บริหารจัดการโครงการด้วยตนเอง ภายใต้การสนับสนุนทางวิชาการ และงบประมาณ จากคณะผู้วิจัย

3.6 การติดตามและประเมินผลในการดำเนินโครงการ

เป็นการประเมินผลการดำเนินโครงการวิจัย และประเมินตามแผนปฏิบัติการระยะที่ 1 ทั้งผลโดยตรงในการพัฒนาครูและโรงเรียน ความพึงพอใจตลอดถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับโรงเรียนดังกล่าว โดยการสนทนากลุ่มกับผู้บริหาร กลุ่มครูผู้มีส่วนร่วมวิจัย และกลุ่มครูในโรงเรียนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ผลการวิจัย

ได้มาตรฐานโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู จำนวน 24 มาตรฐาน ประกอบด้วยมาตรฐานด้านปัจจัย จำนวน 14 มาตรฐาน เป็นมาตรฐานเกี่ยวกับความรู้ความสามารถและคุณลักษณะของครู ความรู้ความสามารถของผู้บริหาร องค์กรสังคมและศักยภาพของสถานศึกษา ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มาตรฐานด้านกระบวนการ จำนวน 8 มาตรฐาน เป็นมาตรฐานเกี่ยวกับโครงสร้างและการบริหารงาน ระบบบริหารงานบุคคล ระบบบริหารจัดการสื่อและนวัตกรรมทางการศึกษาระบบการเรียนการสอน ชุมชนสัมพันธ์ การประสานสัมพันธ์กับสถาบันผลิตครู และระบบประกันคุณภาพการศึกษา และมาตรฐานด้านผลผลิต จำนวน 2

มาตรฐาน เป็นมาตรฐานเกี่ยวกับคุณสมบัติของบัณฑิตครูครุศาสตรบัณฑิต 5 ปี และองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพครู ดังนี้

มาตรฐานด้านปัจจัย

มาตรฐานที่ 1 ครูมีวิญญานความเป็นครู มีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

มาตรฐานที่ 2 ครูมีวุฒิ ความรู้ ความสามารถ ตรงกับงานที่รับผิดชอบ

มาตรฐานที่ 3 ครูมีการพัฒนาทางวิชาการ เกี่ยวกับวิชาชีพครูอยู่เสมอ

มาตรฐานที่ 4 ครูใช้สื่อ เทคโนโลยี และข้อมูลสารสนเทศเพื่อการพัฒนา

มาตรฐานที่ 5 ครูมีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐานที่ 6 ครูสามารถสอนนิเทศ และเป็นที่ปรึกษาให้แก่แก่นักศึกษาครูในกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครู

มาตรฐานที่ 7 ครูสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทั้งในสถานศึกษาและชุมชนอย่างสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ 8 ครูรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ

มาตรฐานที่ 9 ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดี

มาตรฐานที่ 10 ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารจัดการ

มาตรฐานที่ 11 ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

มาตรฐานที่ 12 องค์กรสังคมในท้องถิ่นมีศักยภาพในการสนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษา

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรที่เสริมสร้างคุณลักษณะบัณฑิตครูให้เป็นครูชั้นวิชาชีพ

มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษามีอาคาร สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเพียงพอ

มาตรฐานด้านกระบวนการ

มาตรฐานที่ 15 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา

มาตรฐานที่ 16 สถานศึกษามีระบบการบริหารงานบุคคลที่มุ่งพัฒนาคนและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลที่ดี

มาตรฐานที่ 17 สถานศึกษามีระบบบริหารจัดการ สื่อ นวัตกรรม ทรัพยากรทางกายภาพ และสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ

มาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีกระบวนการเรียนการสอนที่เสริมสร้างปรีชาสามารถของผู้เรียนได้เต็มศักยภาพ

มาตรฐานที่ 19 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือที่ดีกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา

มาตรฐานที่ 20 สถานศึกษามีระบบการประสานสัมพันธ์กับสถาบันผลิตครูในการพัฒนาการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย

มาตรฐานที่ 21 สถานศึกษาร่วมกับสถาบันผลิตครูมีการสนับสนุนในการวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาวิชาชีพครู

มาตรฐานที่ 22 สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

มาตรฐานด้านผลผลิต

มาตรฐานที่ 23 บัณฑิตครูศาสตร์เป็นครูชั้นวิชาชีพ

มาตรฐานที่ 24 องค์ความรู้ที่เกิดจากการทำงานร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับสถาบันผลิตครู เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพครู

ผลการพัฒนาแผนกลยุทธ์โรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู

โรงเรียนวชิรธรรมโศภิต โรงเรียนบ้านหนองคาง และคณะผู้วิจัย ได้ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ โรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู คือ *มุ่งมั่นในการพัฒนาคนดี คนเก่ง ไปสู่การเป็นครูดี ครูเก่ง นำโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู เพื่อเสริมสร้างศักยภาพบัณฑิตครูและครูประจำการที่เปี่ยมด้วยปรีชาสามารถ คุณธรรมและจริยธรรม สมเกียรติภูมิของครูชั้นวิชาชีพ และพันธกิจโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู ดังนี้*

1. ร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏในการผลิตพัฒนา และเป็นแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
  2. ร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏ วิจัยและพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตพัฒนาครู และการจัดการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
  3. ร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏ ประสาน ทำงานร่วมกัน ในรูปกลยุธยมิตร เพื่อพัฒนากระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้สมบูรณ์
  4. พัฒนาสถานศึกษาทั้งระบบ ให้อยู่ในเกณฑ์คุณภาพโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพระดับดี
  5. ส่งเสริมและพัฒนาให้เป็นครูมืออาชีพ มีความพร้อมให้เป็นครูที่เลี้ยงและเป็นแบบอย่าง
- การจัดทำแผนกลยุทธ์ระยะยาว 5 ปี (พ.ศ. 2547 - 2551) ของโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู ทั้ง 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนวชิรธรรมโศภิต และโรงเรียนบ้านหนองคาง

ผลการพัฒนาตามแผนปฏิบัติการระยะที่ 1

กิจกรรมการพัฒนาโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครูของทั้ง 2 โรงเรียน ตามแผนปฏิบัติการระยะที่ 1 คือ โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการฝึกอบรมครูให้มีความรู้ความเข้าใจ และความสามารถเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน และให้ครูผู้สอนในโรงเรียนสามารถนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้

ตลอดจนเป็นที่ปรึกษาแก่นักศึกษาครูได้ ดังนั้นผู้บริหารคณะครูในโรงเรียน และคณะผู้วิจัยจึงได้ร่วมกันดำเนินการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน ตลอดจนการจัดทำสื่อ และเอกสารประกอบการฝึกอบรม โดยคำนึงถึงความรู้พื้นฐานประสบการณ์การวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนเป็นสำคัญและจัดอบรมเชิงปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน ตามหลักสูตรดังกล่าว ทำให้ครูมีความเข้าใจการวิจัยเชิงปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน และการดำเนินงานการอบรมประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ

อภิปรายผล

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ คือ เพื่อสร้างมาตรฐานของโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี และเพื่อจัดทำแผนกลยุทธ์โรงเรียนและดำเนินการพัฒนาครูและโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู กระบวนการพัฒนาโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู ดำเนินการภายใต้แนวคิดที่ว่า การพัฒนาโรงเรียนจะเกิดขึ้นได้จะต้องดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดมาตรฐานโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู : เป็นระดับคุณภาพของโรงเรียนที่คาดว่าจะเอื้อต่อการทำหน้าที่ในการพัฒนาวิชาชีพครูตามแนวปรัชญาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต 5 ปี

2. กำหนดแผนกลยุทธ์การพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู : เป็นกระบวนการวางแผนระดับต่าง ๆ ตั้งแต่แผนกลยุทธ์ แผนงานและโครงการ เพื่อดำเนินการพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณลักษณะตามมาตรฐานโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครูที่กำหนดไว้

3. ดำเนินการพัฒนาโรงเรียนตามแผนที่ได้วางไว้ : เป็นการดำเนินการโครงการต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ตามช่วงเวลาต่าง ๆ ของแผนซึ่งในช่วงแรกได้กำหนดระยะของแผนไว้ระหว่างปี 2547 - 2551

การวิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนสำคัญทั้ง 3 ขั้นตอนนี้สำเร็จลงแล้ว และได้บทเรียนอันทรงคุณค่าที่น่าจะหยิบยกขึ้นอภิปรายดังนี้

1. การพัฒนามาตรฐานโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู : ความชัดเจนของมาตรฐานโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครูที่แท้จริง

จากการดำเนินการพัฒนามาตรฐานโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู โดยการมีส่วนร่วมตามกระบวนการต่าง ๆ ตามที่ได้รายงานไว้แล้ว ได้มาตรฐานโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครูทั้งหมด 24 มาตรฐาน จำแนกเป็นมาตรฐานด้านปัจจัยนำเข้า มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านการผลิต เมื่อพิจารณาถึงประเด็นและเนื้อหาสาระของมาตรฐานต่าง ๆ ที่ได้กำหนดขึ้นอย่างพินิจแล้วจะเห็นว่า ประเด็นและเนื้อหาสาระของมาตรฐานเหล่านั้น ครอบคลุมคุณลักษณะของความเป็นครูดี ทั้งด้านความรู้ความสามารถและด้านคุณธรรม ความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหาร และคุณสมบัติของบัณฑิตครุศาสตร์ หลักสูตร 5 ปี

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากมาตรฐานที่สร้างขึ้นมีจำนวนมาตรฐานค่อนข้างมาก จากเหตุผลที่ต้องการให้มีการบูรณาการระหว่างโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานกับการเป็นโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู ทำให้ขาดความเด่นชัดในลักษณะของโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้เชิญมาวิพากษ์มาตรฐานวิชาชีพครู เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2547 ได้ตั้งข้อสังเกตว่า มาตรฐานมีหลายมาตรฐานเกินไป และไม่มี ความเด่นชัดในคุณลักษณะของโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู และท่านได้เสนอแนะว่า “โรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครูจะต้องมีความเด่นชัดในความเป็นสุดยอดของการพัฒนาวิชาชีพครู 3 ด้าน คือ ประการแรก ผู้บริหารจะต้องเป็นสุดยอดของผู้อำนวยการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ครูจะต้องเป็นสุดยอดของผู้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และโรงเรียนจะต้องเป็นสุดยอดของสถานที่สำหรับฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู” จากข้อสังเกตเหล่านี้ อาจจะนำมาซึ่งการปรับปรุง

มาตรฐานดังกล่าวให้มีความเด่นชัดขึ้นหลังจากได้นำไปใช้ในช่วงระยะหนึ่งแล้ว นอกจากนั้นการดำเนินการพัฒนาตามมาตรฐานโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู คณะผู้ร่วมดำเนินการจะต้องมีความรู้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ในระดับสูงซึ่งต้องใช้ระยะเวลาค่อนข้างมากจึงจะทำให้ได้มาตรฐานตามคุณลักษณะของโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครูที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

2. การพัฒนาแผนกลยุทธ์โรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู: ความต้องการการผสมพลังที่หลากหลายเพื่อแปรกลยุทธ์ให้บังเกิดผลจริง

การพัฒนาแผนกลยุทธ์โรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะต่าง ๆ ของโรงเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ปรากฏว่า การพัฒนาแผนกลยุทธ์จำเป็นต้องใช้เวลานาน ผู้บริหารและคณะครูในโรงเรียนจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ จึงจะสามารถพัฒนาแผนกลยุทธ์โรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามภายหลังจากที่คณะผู้วิจัย ได้ติดตามการดำเนินงานและได้เข้าร่วมประชุมปฏิบัติการร่วมกับผู้บริหารและคณะครูในโรงเรียนเพื่อปรับปรุงแก้ไขแผนกลยุทธ์ร่วมกับทางโรงเรียนเป็นระยะ ๆ ในที่สุดก็สามารถพัฒนาแผนกลยุทธ์ขึ้นได้ และเชื่อว่าหากได้ดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ น่าจะสร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นกับโรงเรียนจนโรงเรียนสามารถทำหน้าที่โรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครูได้เป็นอย่างดี

3. การดำเนินการพัฒนาโรงเรียนตามแผนที่ได้วางไว้

จากการที่ได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการระยะที่ 1 คือ การจัดทำโครงการฝึกอบรมการวิจัยในชั้นเรียนให้แก่โรงเรียนทั้งสองแห่ง ทำให้คณะผู้วิจัย และคณะผู้ร่วมวิจัย มองเห็นร่วมกันว่าแผนที่วางไว้จะบังเกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างแท้จริง จะต้องประกอบด้วยพลังความร่วมมือจากฝ่ายต่าง ๆ ที่สำคัญ ดังนี้

1. การมีแผนพัฒนาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เพื่อการพัฒนาวิชาชีพครูตามหลักสูตรการผลิตครู 5 ปี ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู และคณะครุศาสตร์จะต้องมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาคณะ และโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครูอย่างจริงจัง

2. ผู้บริหารและคณะครูในโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู มีความมุ่งมั่นในการร่วมพัฒนาวิชาชีพครู พยายามดำเนินการตามแผนกลยุทธ์ แผนงานและโครงการทุกโครงการที่ได้กำหนดไว้ให้บังเกิดผลจริง

3. การได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากทางคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี และการได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อการนี้เป็นพิเศษนอกเหนือจากงบประมาณที่ได้รับโดยปกติ

4. การระดมทรัพยากรต่าง ๆ จากชุมชนไม่ว่าจะเป็นบุคคล กลุ่ม องค์กรเอกชน องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น องค์กรชุมชนและสถาบันทางการศึกษาอื่น ๆ เพื่อเป็นปัจจัยในการดำเนินการพัฒนาโรงเรียน โดยจะต้องสร้างกระแสขึ้นในสังคมให้ต่างเห็นพ้องต้องกันว่า การพัฒนาครูดี ครูเก่ง เพื่อทำหน้าที่ให้การศึกษาแก่กุลบุตร กุลธิดาเป็นหน้าที่ของทุกคนทุกฝ่ายในสังคม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการบริหาร

1. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จะต้องมีการกำหนดมาตรฐานของคณะ และพัฒนาแผนกลยุทธ์ของคณะ เพื่อการดำเนินการพัฒนาวิชาชีพครูของคณะขึ้นให้ชัดเจน และมีความสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์โรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครูของโรงเรียนในโครงการ

2. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ควรมีการกำหนดหน่วยงานภายในคณะ เพื่อทำหน้าที่ประสานการดำเนินการพัฒนาคณะ และโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู และการดำเนินการพัฒนาวิชาชีพครู

ตามหลักสูตรให้แก่ นักศึกษาครู และครูประจำการ

3. ควรถือว่าการพัฒนาโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู เป็นภาระหน้าที่ที่สำคัญประการหนึ่งของคณะครุศาสตร์ และควรถือว่าการพัฒนาวิชาชีพครูและโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครูเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูตามหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต 5 ปี

4. กำหนดนโยบายของคณะครุศาสตร์ ที่เอื้อต่อการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู ให้มีความรู้ ความสามารถในด้านการเรียนการสอน และการทำหน้าที่พัฒนาวิชาชีพครูแก่นักศึกษาและครูประจำการ เช่น การให้สิทธิพิเศษในการเข้ารับการอบรม หรือการเข้ารับการศึกษาในหลักสูตรต่าง ๆ ของคณะครุศาสตร์ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ในการพัฒนามาตรฐานโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู และการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู จะต้องให้ความสำคัญแก่ปัจจัยดังต่อไปนี้

1.1 การสร้างเสริมความรู้ ความเข้าใจของผู้เข้าร่วมประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการพัฒนามาตรฐานและการพัฒนาแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน

1.2 ระยะเวลาในการประชุมปฏิบัติการให้มีเวลาเพียงพอไม่เป็นการเร่งรีบมากเกินไป

1.3 การสร้างบรรยากาศของการประชุมปฏิบัติการให้เอื้อต่อการทำงานที่ใช้ความคิด

2. ควรมีการดำเนินการวิจัยอย่างต่อเนื่องในช่วงถัดไปทันที เพื่อเป็นการผลักดันให้แผนกลยุทธ์ที่วางไว้มีการดำเนินการต่อเนื่องและเป็นไปตามแผน และจะต้องเป็นการดำเนินการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพราะการพัฒนาโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครูเป็นภาระหน้าที่ร่วมกันของหลายฝ่ายโดยเฉพาะคณะครุศาสตร์และโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). นโยบายการผลิตและพัฒนาครู. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- _____. (2544). มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก: ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: บริษัทจุดทอง.
- กองมาตรฐานวิชาชีพครูคุรุสภา. (2537). เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์การมหาชน. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- สถาบันราชภัฏ. (2546). หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต พุทธศักราช 2546. (สำเนา)
- สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. (2545). มาตรฐานการผลิตครู คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เอส แอนด์ จี กราฟฟิค.
- สุวัฒน์ เงินจ๋า และคณะ. (2547). ตัวบ่งชี้/เกณฑ์และกรอบการสร้างเครื่องมือในการศึกษาระบบงานแผน. เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่องแนวทางการใช้ตัวบ่งชี้เกณฑ์และกรอบการสร้างเครื่องมือเพื่อพัฒนาระบบงานแผนของสถานศึกษา.
- Jonstone, James N. (1981). *Indicators of Education Systems*. London: UNESCO.